

Geachte voorzitter, geachte commissieleden,

Mijn naam is Hester Avis. Ik ben directeur van Trompenburg Tuinen en Arboretum: botanische tuin, gemeentelijk monument en het groene museum van Rotterdam. En wij zijn directe burens van Excelsior.

Al vele jaren zijn wij betrokken bij de plannen voor een nieuw stadion. Vanuit die betrokkenheid reageren wij vandaag op het voorliggende projectambitiedocument.

Laat ik helder zijn: wij gunnen Excelsior een nieuw stadion. Ook persoonlijk begrijp ik die wens – als buurtbewoner én als moeder van twee voetballende zoons bij Sportclub Excelsior. Maar de manier waarop dit nu voorligt, in combinatie met circa zeshonderd woningen, baart ons grote zorgen.

Het ambitiedocument is het resultaat van een langdurig traject met veel sessies. Toch is voor ons als directe stakeholder nooit echt duidelijk geworden welk bouwvolume werd nagestreefd en welke businesscase daaronder ligt. Afgelopen zomer hebben wij, net als vele anderen, gereageerd op de samenvattende panelen van het ambitiedocument. Daarna bleef het stil, totdat wij op 20 november via een persbericht vernamen dat het college een ambitiedocument van zestig pagina's had vastgesteld. Wat ons betreft is hier sprake van gebrekkige participatie en dit doet afbreuk aan ons vertrouwen in het participatieproces.

Juist directe burens/stakeholders hadden verwacht in een voorstadium te kunnen reageren, zeker nu wordt ingezet op vijf- tot zeshonderd woningen. Pal tegenover de entree van onze monumentale tuin is dat een zeer massaal volume. Het is bovendien onduidelijk of dit echt het minimum is voor een sluitende businesscase; die onderbouwing vinden wij in het document onvoldoende overtuigend.

Die combinatie van stadion en woningbouw resulteert in een megacomplex op circa honderd meter van Trompenburg. Dat vormt een reële bedreiging voor onze tuin. Onze historische botanische collectie is kwetsbaar en afhankelijk van stabiel grondwaterpeil, beperkte ongewijzigde windbelasting en zorgvuldige zon- en schaduwwerking. Dat zijn essentiële randvoorwaarden voor het voortbestaan van onze collectie.

Daarnaast maken wij ons zorgen over het gebruik van het stadion. Er wordt vooral gesproken over evenementen, niet over voetbal. Een programma dat zestien uur per dag, zeven dagen per week draait, heeft onvermijdelijk impact op de ecologie in het gebied, maar ook op de beleving van onze bezoekers. Terwijl onze bezoekers juist komen voor rust, ruimte en natuur.

Ook onze exploitatie staat onder druk. Trompenburg is volledig privaat gefinancierd en ontvangt geen structurele subsidie. Wij zijn afhankelijk van inkomsten uit entree, horeca, winkel en donaties. Goede bereikbaarheid, zichtbaarheid en een aantrekkelijke openbare ruimte zijn voor ons cruciaal. Met een groot bouwvolume voor onze deur, het verdwijnen van parkeerterreinen en ondergrondse oplossingen waar wij geen regie op hebben, maken wij ons ernstige zorgen. Zeker omdat onze bezoekersaantallen sterk groeien: van circa 65.000 naar 104.000 per jaar en met het steeds schaarser worden van dergelijke groene plekken is er nog veel potentie.

Trompenburg is meer dan een tuin. Wij vervullen een brede maatschappelijke rol als kennisplek voor klimaatbestendige beplanting in de stedelijke omgeving en biodiversiteit. Samen met het

Kralingse Bos, De Oude Plantage, de Burgemeester Oudlaan en de omliggende monumentale structuren vormt dit gebied een uniek groen stedelijk landschap.

Juist daarom wringt dit document. Het presenteert een stadion met woningbouw als iets “voor alle Rotterdammers”, maar zonder volwaardige gebiedsontwikkeling. Openbare ruimte, bereikbaarheid, parkeren en groen worden niet integraal meegenomen. Daarmee dreigt een ontwikkeling die het gebied niet versterkt, maar onder druk zet.

Wij vragen u daarom om zekerheid: dat er substantieel wordt geïnvesteerd in het goed inpassen van deze ontwikkeling, dat omgeving en groen serieus worden meegenomen, en dat de gemeente hier de regie pakt.

Wij zien kansen en denken graag mee. Wij hebben zelfs voorgesteld het stadion te vergroenen met groene gevels of een verticale botanische tuin. Maar daarvoor hebben wij ruimte nodig – tijdens de bouw en daarna – om te blijven bestaan en mee te groeien met de stad ook als het gaat om onze eigen faciliteiten.

Tot slot vraag ik u om bij de behandeling van dit ambitiedocument kritisch te kijken naar wat nog onzeker is, en te overwegen of dit moment niet vraagt om een echte gebiedsontwikkeling in plaats van een project met te veel losse eindjes.

Alleen dan kan deze ontwikkeling een versterking worden voor Excelsior, voor Trompenburg en voor Rotterdam.

Dank u wel.